MEMO

aan:	De gemeenteraadsleden
van:	College B&W
datum:	31 mei 2022
onderwerp:	Subsidies sociale basis
stuknummer:	S2022-10446
dossiernummer:	Z2022-01810

Ynlieding
Bij de begroting 2021 is besloten om te stoppen met de subsidiëring van sociaal cultureel werk per 2022 e.v. en de overige subsidies in taakveld 6.1, de sociale basis, te herverdelen per 2023 op basis van een nieuwe inhoudelijke visie. De raad wordt in deze memo geïnformeerd over de consequenties van de subsidieverlening versterken sociale basis. Daarnaast vraagt het college de raad om dit onderwerp en de benodigde middelen in de kadernota 2023 en begroting 2023 als nieuw beleid op te nemen.

Histoarje
Nieuwe visie en subsidieregeling 'versterken sociale basis 2023 – 2027'
Om tot een sterke sociale basis en herverdeling van subsidies te komen, is in oktober 2021 door de gemeenteraad de visie sociale basis vastgesteld.
De visie beschrijft de bouwstenen, doelen en koers voor het versterken van de sociale basis:

- ONTMOETEN EN BETROKKENHEID: activiteiten die het gevoel van verbondenheid met de medemensen of de gemeenschap waartoe mensen behoren bevorderen;
- SAMENREDZAAMHEID: activiteiten die ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen door elkaar te steunen en verantwoordelijkheid te nemen;
- ZELFREDZAAMHEID EN ONTPLOOIING: activiteiten die het vermogen om zelfstandig je leven te leiden, je te kunnen ontwikkelen en je problemen op te lossen, vergroten.

Met het versterken van de sociale basis willen we bereiken dat zorgprofessionals beter aansluiten bij de sociale basis en de leefwereld van inwoners en een goede samenwerking tussen formele en informele zorg realiseren. In een stevige sociale basis wordt maximaal ingezet op het ontdekken van talenten en benutten van kansen en mogelijkheden van inwoners om mee te kunnen doen. Inwonersinitiatieven en professionals dragen gezamenlijk bij aan een sterkere samenleving. Een stevige sociale basis maakt deze beweging mogelijk.

Subsidieregeling versterken sociale basis 2023 – 2027
Het college heeft in december 2021 de subsidieregeling versterken sociale basis 2023 – 2027 vastgesteld. De subsidieregeling kent een inhoudelijke waarderingssystematiek op grond waarvan een commissie punten heeft toebedeeld aan de aanvragen. Hieruit volgt een ranking op inhoudelijke aansluiting bij de gemeentelijke doelen. Subsidieaanvragen van organisaties die lager scoren krijgen bij overvraging van het subsidieplafond een gehele of gedeeltelijke weigering van de aanvraag.

Sociaal cultureel werk 2022 en 2023 e.v.
Het besluit bij de begroting 2021 om te stoppen met subsidiëren van sociaal cultureel werk per 2022 is incidenteel teruggedraaid in het jaar 2021.

Bij de vaststelling van de kadernota en begroting 2022 heeft de gemeenteraad besloten om nog 90% van het budget incidenteel voor 2022 beschikbaar te stellen. Daarnaast is besloten om een traject te starten om de exploitatie van de dorpshuizen te verbeteren, het grootste deel (ongeveer 75%) van de subsidie voor sociaal cultureel werk wordt immers gebruikt om de exploitatie van dorpshuizen dekkend te maken. Naar een betere exploitatie is onderzoek gedaan door Doarpswurk. Het advies is dat de gemeente een beleid moet gaan ontwikkelen hoe zij inhoudelijk én financieel omgaat met maatschappelijk vastgoed, al dan niet in gemeentelijk eigendom.

Uitkomsten subsidieverdeling
Vanaf 1 april heeft de commissie de ingediende aanvragen a.d.h.v. de waarderingssystematiek beoordeeld. De uitkomsten zijn in bijlage 1 te zien. Het totale subsidieplafond is ongeveer 2 ton overvraagd. Om de visie versterken sociale basis te kunnen uitvoeren vraagt het college de raad om via de kadernota en begroting 2023 incidenteel middelen beschikbaar te stellen voor 2023 voor de activiteiten i.h.k.v. Ontmoeten & Betrokkenheid en het bedrag van € 157.000,- te dekken uit de algemene reserve.

De subsidieaanvragen op het gebied van ontmoeten & betrokkenheid hangen nauw samen met het dekkend maken van de exploitatie voor verschillende maatschappelijke accommodaties in onze dorpen. De meeste dorpshuizen zijn niet zonder enige vorm van financiële ondersteuning te exploiteren. Dit geldt voor accommodaties in gemeentelijk eigendom en voor maatschappelijke accommodaties waarbij een stichting eigenaar is. Het is noodzakelijk dat hier beleid over wordt vastgesteld, zodat goed afgewogen kan worden óf en welke vorm/mate van gemeentelijke ondersteuning wordt geboden aan de accommodaties in de verschillende dorpen. De omvang van de dorpen, de spreiding van voorzieningen en de bezetting van accommodaties kunnen daarbij indien gewenst bij worden afgewogen.

Transformatie sociaal domein is een groeiproces
De afgelopen twee jaar hebben we samen met inwoners en partijen intensief samengewerkt om te komen tot een visie versterken sociale basis en een uitvoeringsplan versterken sociale basis. Een proces dat gepaard gaat met afscheid nemen van activiteiten die 10 jaar geleden goed werkten, maar in de huidige samenleving soms niet meer passen. Maar het is ook een proces waarbij nieuwe verbindingen ontstaan en partijen elkaar vinden, waar inwoners met mooie initiatieven komen om elkaar te ondersteunen en waarbij zij samenwerken met professionele partijen. Een proces waarbij in de dorpen alternatieven ontstaan die in plaats kunnen komen voor ingekochte specialistische zorg. De basis ligt er nu, maar bouwen kost tijd. Het is een groeiproces. En dat proces vraagt blijvende aandacht en inzet van ons als gemeente.

Te berikken effekt
Het college wil door middel van deze memo de raad informeren over de consequenties van de verlening van de subsidies voor activiteiten i.h.k.v. Ontmoeten & Betrokkenheid, Samenredzaamheid en Zelfredzaamheid & Ontplooiing. Daarnaast vraagt het college aan de raad via de kadernota en begroting 2023 om incidenteel middelen beschikbaar te stellen voor 2023 voor de activiteiten i.h.k.v. Ontmoeten & Betrokkenheid en het bedrag van € 157.000,- te dekken uit de algemene reserve. Op deze manier kunnen we invulling geven aan de visie sociale basis.

Arguminten
1.1 Door u te informeren voorafgaand aan de behandeling van de kadernota, kunnen wij het onderwerp in de kadernota zelf beknopt beschrijven.
Het gaat hier om de uitvoering van een nieuwe subsidieregeling i.h.k.v. het versterken van de sociale basis in onze gemeente. Door de consequenties apart in een memo te beschrijven, geven we u inzicht in de consequenties en de afweging die het college heeft gemaakt.

1.2 *Door bij de kadernota de incidentele middelen als nieuw beleid voor te stellen, krijgen organisaties al enige zekerheid over hun subsidie en exploitatie voor 2023 in juli 2022.*
De gemeenteraad kan bij de behandeling van de kadernota 14 juli a.s. een afweging maken over alle voorstellen voor nieuw beleid. Het begrotingsvoorbehoud blijft overeind, formeel krijgen de organisaties pas na vaststelling van de begroting 2023 zekerheid. Dit is op grond van de Algemene Wet Bestuur (Awb) toegestaan.

Alternativen

1. De raad besluit om het onderwerp niet bij de kadernota als nieuw beleid op te nemen en geen incidentele middelen i.h.k.v. activiteiten Ontmoeten & Betrokkenheid voor 2023 beschikbaar te stellen.
In de praktijk betekent dit dat het college zich moet houden aan de subsidieplafonds voor alle drie de bouwstenen. Dit leidt ertoe dat het college 16 subsidieaanvragen geheel en 1 gedeeltelijk zullen weigeren binnen de bouwsteen ontmoeten & betrokkenheid. De exploitatie van de diverse accommodaties zal dan in gevaar komen, in 't Vleckehûs verliezen we inkomsten door wegvallende huurinkomsten. Bovendien zullen organisaties in bezwaar en beroep gaan en is het mogelijk nodig om compensatie te bieden.

Kanttekenings/risiko's

1.1 Er zijn vanuit juridisch zaken een aantal onderwerpen benoemd zoals staatssteun, inwerkingtreding datum, publicatie plafond, gelijkheidsbeginsel tendersubsidie en meerjarige aanvraag.
Met de in gang gezette maatregelen van o.a. correctie ingangsdatum, een staatssteunanalyse, publicatie plafond op overheid.nl en een evaluatie van de subsidieregeling en het proces zijn de risico's in overleg met de juristen tot een beheersbaar niveau teruggebracht.

1.2 Voor een duurzame oplossing voor een dekkende exploitatie van alle bestaande dorpshuizen zullen extra middelen benodigd blijven.
Het college heeft besloten om nu incidenteel het subsidieplafond van bouwsteen Ontmoeten & Betrokkenheid voor 2023 niet als afwijsgrond te hanteren en de raad incidenteel bij de kadernota middelen te vragen. Er moet nader beleid ontwikkeld worden t.a.v. maatschappelijk vastgoed. Ook in de toekomst blijven er structureel gemeentelijke middelen nodig voor de exploitatie van alle bestaande dorpshuizen.

Finânsjes

De budgetten en bijbehorende subsidieplafonds voor de drie bouwstenen staan in de begroting van 2023. Na vaststelling van de gemeenteraad van de begroting in november zijn deze definitief.

De aanvullende incidentele middelen voor 2023 kunnen pas na behandeling van de kadernota en vaststelling van de begroting 2023 worden aangesproken. Dit leidt tot een incidentele uitzetting van de begroting, waarbij de inschatting wel is dat er structureel ook middelen nodig zijn voor de maatschappelijke accommodaties. Het college stelt de raad voor om de incidentele middelen van € 157.000,- i.h.k.v. activiteiten onder de bouwsteen Ontmoeten & Betrokkenheid voor 2023 te dekken uit de algemene reserve.

Het bedrag van € 157.000,- is te herleiden op basis van de tabel in bijlage 1 tabel 2. Het gaat hierbij om de subsidieaanvragen vanuit vrijwilligersorganisaties.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Bij de totstandkoming van de visie sociale basis zijn diverse instrumenten ingezet m.b.t. burgerparticipatie.

Bij de totstandkoming van deze memo heeft geen burgerparticipatie plaatsgevonden.

Kommunikaasje
Nadat de raad is geïnformeerd, zullen de organisaties geïnformeerd worden over het vervolg.

Yntegraliteit
Deze memo is afgestemd met Juridische Zaken, Financiën, Ruimte en Sociaal Domein.

Previnsje
N.v.t

Gearwurking
De visie sociale basis is voor beide gemeenten nagenoeg gelijk vastgesteld. De subsidieregeling en daarin de consequenties daarvan voor betrokken organisaties wijkt sterk af per gemeente. De voorstellen die hierover worden gedaan zijn daarom verschillend. Wél is het zo dat bij beide gemeenten het vraagstuk m.b.t. maatschappelijk vastgoed speelt.

Ferfolchtrajekt
Bij de behandeling van de kadernota op 14 juli a.s. zal het onderwerp incidentele middelen voor bouwsteen A. Ontmoeten en Betrokkenheid als "nieuw beleid" worden behandeld.

Vervolgens is het noodzakelijk dat de opdracht tot opstellen van beleid op gebied van maatschappelijk vastgoed wordt belegd binnen de gemeentelijke organisatie, zodat ruim voorafgaand aan de kadernota 2024 er duurzaam beleid en duurzame financiering wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Hiertoe zullen wij een zorgvuldig proces moeten doorlopen met de betrokken organisaties.

De subsidieverlening aan organisaties voor de activiteiten i.h.k.v. de sociale basis zijn na 2 juni geïnformeerd door middel van een beschikkingsbrief.

Na de zomer zullen we ieder kwartaal met betrokken organisaties dialoogtafels organiseren om met elkaar in gesprek te blijven over ieders bijdrage aan de bouwstenen en doelen zoals beschreven in de visie versterken sociale basis.

Evaluaasje
De visie versterken sociale basis kan daar waar nodig op ieder moment worden bijgesteld en wordt in ieder geval over 4 jaar geëvalueerd.
De evaluatie van de subsidieregeling versterken sociale basis vindt na de zomer plaats.

Buitenpost, **31 mei 2022**

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,	burgemeester,
dhr. mr. M.P. de Jong	dhr. mr. O.F. Brouwer